

Mircea GHIȚULESCU

ONE-MAN-SHOW

Dumitru Fusu, actor redutabil și om de o vitalitate molipsitoare a reușit să pună pe roate, la Chișinău, prima ediție a Festivalului Internațional One-man-show (23–29 septembrie 1999), de incontestabilă valoare, chiar dacă nu au lipsit denivelările. Peste 20 de spectacole din Belarus, Germania, Italia, Lituania, România, Rusia, Spania, Turcia și Basarabia, grupate pe trei secțiuni: recital de text, teatru de mișcare și pantomimă, marionete.

Cândva înțelegeam prin „one-man-show” actorul care face de toate: vorbește, cântă și dansează. La noi se numea recital și era rezervat vedetelor care expuneau (în teatru, ca și în muzică) sinteza unei cariere artistice. Acum încearcă și începătorii. Nu e nimic rău în asta. Cred că este datoria oricărui actor să aibă

în rezervă o asemenea carte de vizită. Confuzia este, însă, între recitalul ca probă de admitere la o școală de teatru și recitalul ca performanță. Astfel, la Chișinău, marionetista **Laura Kiebel** din Italia (cunoscută bucureștenilor pentru că a jucat anul trecut la aniversarea Teatrului „Tăndărică”) ne-a arătat performanța. Ea creează marionete cu tot corpul: mâini, picioare, genunchi, abdomen și chiar sâni. Alții, ca de pildă ucraineanul **Kyrill Bulkin**, tatonează în căutarea unei formule între „colajul literar muzical” și spectacolul tradițional. Între aceste extreme, *One-man-show*-ul de la Chișinău a fost instructiv prin varietate.

Cei mai mulți dintre artiști (rușii și rusofonii îndeosebi) mai iubesc literatura: **Olga Sirokova** din Moscova a jucat

viața poetei Olga Bergolț cu ilustrări din opera ei; georgiana **Maria Djanașia** a interpretat cu temperament *Carmen*, **Emilia Pranskute** din Minsk, poemul Mariei Țvetaeva *Vânătoarea de șobolani* ș.a.m.d. Alții preferă teatrul fără text, teatrul de mișcare, domeniu în care a strălucit **Gemma Beltran** din Barcelona care a „povestit” cu corpul istoria tragică a *Clorindei* și a lui *Tancredo*. Nu au lipsit marionetele și pantomima; dimpotrivă prezența lor a fost foarte seducătoare. Asemenea Gemmei Beltran, dar cu mijloace diferite, mimul lituanian **Aleksas Mazunas** reprezintă prin mișcare o întreagă nuvelă: *Picioare de cal* de Akutagava Runoske. Dintre mimi, basarabeanul **George Ciolpan** (care lucrează și în România) ni s-a părut cel mai apropiat și mai

cald în mesajele sale silențioase. Doi marionetiști de excepție, stăpâni pe meserie, au fost **Valeriu Josan** de la Teatrul „Licurici” din Chișinău și **Vladimir Zavalniuk** din Kiev. Participarea românească a fost sub așteptări. Dumitru Fusu s-a străduit să aducă *Paracliserul* de la Teatrul Național din București, dar nu a reușit. Gabriel Apostol de la „Țândărică” a renunțat în ultima clipă. Dan Puric nu a fost de găsit. Maia Morgenstern cu *Chirița* ei de cabaret nu a fost contactată ș.a.m.d.

Firma teatrului românesc a fost, totuși, salvată, când te așteptai mai puțin, de actorul **Constantin Pușcaș** de la Iași care a jucat (în regia și scenografia arhitectului Nicolae Munteanu) o riguroasă versiune cu *Iona* de Marin Sorescu.

Debutând cu o inteligență înscenare a dialogului *Ion* de Platon (acest Ion este anticul rapsod al epopeilor homerice), Festivalul de la Chișinău a stat sub semnul Actorului. Trofee acordate de juriu au fost statuete de aur, argint și bronz

ale celebrului personaj platonician. Au avut, realmente, impresia că în aceste zile Chișinăul a devenit o capitală culturală. Există în Europa o întreagă rețea de festivaluri de acest gen. La Minsk, Festivalul *Eu* (director: Antonina Mihalțova), la Moscova (director: Valeri Hazanov), la Stockholm și la Kiehl, în Germania. Începând cu anul 1999, Chișinăul s-a conectat la această prestigioasă rețea prin eforturile aceluiași Dumitru Fusu, laureatul de la Minsk de anul trecut.

